

Sygn. akt IV KK 13/23

POSTANOWIENIE

Dnia 22 lutego 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Błaszczyk

w sprawie **S. Z.**

uniewinnionej z art. 286 § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 22 lutego 2023 r., w trybie art. 535 § 3 k.p.k.,

kasacji, wniesionych przez prokuratora oraz pełnomocnika oskarżyciela
posiłkowego

od wyroku Sądu Okręgowego w Bielsku-Białej

z dnia 6 października 2022 r., sygn. akt VII Ka 95/22

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w Bielsku-Białej

z dnia 25 listopada 2021 r., sygn. akt IX K 377/21,

p o s t a n o w i ł:

1. **oddalić kasacje jako oczywiście bezzasadne;**
2. **obciążyć Skarb Państwa kosztami postępowania kasacyjnego w części odnoszącej się do kasacji prokuratora i obciążyć oskarżyciela posiłkowego P. P. tymi kosztami w części na niego przypadającej.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 25 listopada 2021 roku, sygn. akt IX K 377/21 Sąd Rejonowy w Bielsku- Białej, IX Wydział Kamy uznał oskarżoną **S. Z.** za winną tego, że w okresie od 15 grudnia 2014 r. do 21 czerwca 2016 r. w B., działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, doprowadziła do niekorzystnego rozporządzenia mieniem P. P. w łącznej kwocie 150.000 zł w wyniku zawarcia

przedwstępnej umowy sprzedaży mieszkania w C. przy ul. [...], poprzez wprowadzenie P. P. w błąd co do zamiaru wywiązania się z umowy sprzedaży wymienionego mieszkania i za to na mocy art. 286 § 1 kk skazał ją na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem wykonania kary na okres 2 lat tytułem próby. Sąd zobowiązał oskarżoną do naprawienia szkody poprzez zapłatę kwoty 150.000 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od 21.06.2016 r. na rzecz pokrzywdzonego P. P., a także orzekł o kosztach zastępstwa procesowego oraz zasądził od oskarżonej koszty sądowe w postaci wydatków w kwocie 70 złotych i opłatę w kwocie 120 złotych.

Po rozpoznaniu apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonej wyrokiem z 6 października 2022 roku, sygn. akt VII Ka 95/22, Sąd Okręgowy w Bielsku-Białej, zaskarżony wyrok zmienił w ten sposób, że uniewinnił oskarżoną S. Z. od zarzucanego jej aktem oskarżenia czynu, a kosztami procesu za obie instancje obciążył Skarb Państwa.

Kasacje od tego orzeczenia wnieśli pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego oraz Prokurator Rejonowy w Bielsku – Białej.

Pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego zarzucił wyrokowi Sądu *ad quem* rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenia przepisów prawa karnego procesowego art. 7 k.p.k. w zw. z art. 433 § 1 i 2 k.p.k. , art. 410 k.p.k. w zw. z art. 457 §3 k.p.k. oraz art. 424 § 1 k.p.k. w zw. z art. 458 k.p.k. polegające na przeprowadzeniu wadliwej kontroli odwoławczej poprzez dowolną, nierzetelną i wybiórczą ocenę dowodów, zwłaszcza błędną ocenę materiału dowodowego w postaci zeznań P. P. i L. P. z pominięciem istotnych okoliczności mogących mieć wpływ na rozstrzygnięcie, a wynikających z wyciągów bankowych, innych dokumentów bankowych, aktów notarialnych, wezwania do zapłaty P. P., wyjaśnień oskarżonej, a także braku odniesienia się w uzasadnieniu w sposób szczegółowy do całokształtu materiału dowodowego w związku z całkowitą zmianą ustaleń faktycznych, w tym także ustalonych faktów przez Sąd I in. i dokonanej przez ten Sąd oceny materiału dowodowego przez pryzmat art. 7 k.p.k., co w konsekwencji doprowadziło do zmiany wyroku Sądu pierwszej instancji i uniewinnienia oskarżonej od popełnienia zarzucanego jej czynu.

W oparciu o tak sformułowany zarzut skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego w Bielsku-Białej i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi odwoławczemu.

W pisemnej odpowiedzi na kasację prokurator wniósł o uwzględnienie kasacji pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego.

Prokurator powołując się na przepis art. 523 § 1 i 3 k.p.k. wyrokowi Sądu odwoławczego zarzucił rażąco i mającą istotny wpływ na treść orzeczenia obrazę przepisów postępowania, a to art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 424 § 1 k.p.k. w zw. z art. 458 k.p.k. i art. 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. polegające na tym, że Sąd orzekając odmiennie co do istoty sporządził uzasadnienia wyroku w sposób nieodpowiadający wymogom określonym w tych przepisach na skutek poddania ocenie jedynie wybranych dowodów oraz odstąpienia od odniesienia się do wszystkich faktów i dowodów przeprowadzonych w sprawie, a mających znaczenie dla prawidłowego rozstrzygnięcia, poprzez zaniechanie szczegółowej analizy całokształtu materiału dowodowego oraz wszechstronnej jego oceny, zaniechanie szczegółowego wskazania i omówienia w treści uzasadnienia wyroku faktów, które Sąd uznał za udowodnione, a które za nieudowodnione, dowodów na jakich w tej mierze się oparł się oraz powodów dla których nie uznał dowodów przeciwnych, a skoncentrował się na wskazaniu okoliczności mających świadczyć o tym, że oskarżona nie popełniła zarzucanego jej przestępstwa, a w szczególności czym się kierował orzekając diametralnie odmiennie co do winy oskarżonej, którą uniewinniono pomimo wcześniejszego skazania.

Skarżący wniósł o uchylenie wyroku Sądu Okręgowego w Bielsku-Białej i przekazanie sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacje wniesione przez prokuratora i pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego okazały się bezzasadne i to w stopniu oczywistym uzasadniającym ich oddalenie na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

Zgodnie z wolą ustawodawcy, kasacja jest nadzwyczajnym środkiem

zaskarżenia, skierowanym przeciwko orzeczeniu wydanemu przez sąd odwoławczy na skutek rozpoznania środka odwoławczego. Celem postępowania kasacyjnego jest wyeliminowanie z obrotu prawnego orzeczeń dotkniętych poważnymi wadami w postaci bezwzględnych przyczyn odwoławczych lub innych naruszeń prawa, ale o charakterze rażącym, a jednocześnie takich, które miały istotny wpływ na treść orzeczenia (art. 523 § 1 zd. pierwsze k.p.k.). Możliwość wniesienia skutecznej kasacji jest zatem istotnie ograniczona. Postępowanie kasacyjne nie jest z pewnością postępowaniem, które ponawiać ma zwykłą kontrolę odwoławczą. W jego toku kontrola poprawności oceny poszczególnych dowodów czy weryfikowanie zasadności ustaleń faktycznych może następować tylko wyjątkowo, gdy w nadzwyczajnym środku zaskarżenia podnoszone są zarzuty rażącego naruszenia prawa procesowego, które mogło mieć wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia.

Analiza wniesionych kasacji w zakresie wyartykułowanych w nich zarzutów rażącego naruszenia przepisów postępowania, tj. uchybienia przez Sąd odwoławczy przepisom art. 7, art. 410, art. 424 § 1 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. prowadzi do wniosku, iż zarzuty te nie potwierdziły się w żadnym zakresie. Sąd odwoławczy prawidłowo, rzetelnie i wnikliwie ocenił zebrany materiał dowodowy.

Czyniąc to wszystko Sąd Okręgowy w Bielsku – Białej wskazał w uzasadnieniu okoliczności, na podstawie których odniósł się do zarzutu podniesionego w apelacji, a także stwierdzonych przyczyn uniewinnienia oskarżonej od popełnienia zarzucanego jej czynu.

Sąd *ad quem* wskazał, że w błędem jest wywodzenie winy i sprawstwa oskarżonej jedynie z faktu zeznań L. i P. P.. Jak bowiem podkreślono, zeznania złożone w toku postępowania przygotowawczego przez P. P. i L. P. pozostają w sprzeczności, co do istotnych okoliczności związanych z zawarciem ustnej umowy kupna mieszkania, która miała mieć miejsce w grudniu 2014 r.

W tym kontekście, Sąd Najwyższy przypomina także skarżącemu, że obowiązujący proces karny znamionuje między innymi odejście od średniowiecznej zasady *confesio est regina ad probationum* na rzecz uczynienia „przyznania się” oskarżonego (oskarżonej) takim dowodem jak każdy inny, podlegający krytycznemu sprawdzeniu – analizie przez sąd, w kontekście całości zebranego w sprawie materiału dowodowego oraz istoty jurydycznej, zwłaszcza zastosowanych

przepisów prawa materialnego, skoro przepisy prawa procesowego mają służyć ich realizacji.

Wbrew stanowisku skarżących, ocena dowodów przeprowadzona przez Sąd Okręgowy była trafna, a wyprowadzone na jej podstawie wnioski zasadne. Sąd odwoławczy uzasadnił swoje stanowisko na stronie 3-4 pisemnego uzasadnienia. Wbrew twierdzeniom autorów kasacji, Sąd II instancji odniósł się do wszystkich ujawnionych i mających znaczenie w sprawie okoliczności. Nie można zgodzić się nadto z argumentacją autorów kasacji, którzy zmierzają do wykazania, że Sąd odwoławczy odstąpił od oceny dowodów - we wzajemnym powiązaniu - opierając się jedynie na ich fragmentach i nie przedstawił szczegółowej analizy całości materiału dowodowego. Procedowanie w sprawie było, zdaniem Sądu Najwyższego zgodne z przepisami prawa dotyczącymi rozpoznania zwykłego środka zaskarżenia.

Wszystkie podniesione powyżej okoliczności implikowały ocenę o oczywistej bezzasadności kasacji pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego, jak i prokuratora.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji postanowienia, a w oparciu o treść przepisu art. 637 a k.p.k. w zw. z art. 636 § 1 k.p.k. obciążył kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego Skarb Państwa w zakresie kasacji prokuratora i obciążył oskarżyciela posiłkowego kosztami w części na niego przypadającej.